

Starobní důchod

Pro nárok na starobní důchod je nutné **dosáhnout stanovený důchodový věk a splnit potřebnou dobu pojištění**, která v současné době činí **35 let**.

Řízení o přiznání starobního důchodu se zahajuje **na základě podané žádosti**. Žádost o starobní důchod je možné sepsat v úředních hodinách přímo na OSZ MO nebo ji zaslat na předepsaném tiskopise prostřednictvím České pošty nebo elektronicky prostřednictvím osobní datové schránky. Tiskopis žádosti o starobní důchod je k dispozici **v sekci „Žádosti“**.

Žádost o starobní důchod lze podat nejdříve 4 měsíce před požadovaným dnem přiznání důchodu. O starobní důchod lze požádat i zpětně, důchod lze přiznat nejdříve ode dne vzniku nároku na tento důchod, přičemž doplatek starobního důchodu náleží pouze 5 let zpětně od data podání žádosti.

K žádosti o starobní důchod **je nutné doložit**:

- doklad prokazující dobu denního studia (výuční list, maturitní vysvědčení, diplom),
- doklady o dobách pojištění, popř. náhradních dobách pojištění (doba vedení na Úřadu práce, Rozhodnutí o době a rozsahu péče o osobu závislou na péči jiné osoby, aj.),
- rodné listy dětí, popř. jiné doklady prokazující vztah k dítěti/dětem (např. rozsudek o svěření dítěte do péče, apod.).

Žádost o výchovné musí být od 1. 1. 2023 součástí žádosti o starobní důchod.

Starobní důchod se skládá ze dvou částí, a to ze základní a procentní výměry. Základní výměra je jednotná pro všechny druhy důchodů a činí v roce 2024 částku 4 400 Kč. Procentní výměra je stanovena na základě délky doby pojištění a výše vyměřovacích základů od roku 1986 do roku předcházejícího roku přiznání starobního důchodu. Procentní výměra se určuje procentní sazbou z výpočtového základu podle získané doby pojištění. Za každý celý ukončený rok doby pojištění náleží 1,5 % výpočtového základu. Výpočtový základ se určí redukcí osobního vyměřovacího základu, což je měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů pojištěnce za rozhodné období. Do doby pojištění se pro výpočet důchodu započítávají rovněž tzv. náhradní doby pojištění, jako např. doba péče o dítě, doba péče o osobu závislou aj.

Pokud pojištěnci vznikl nárok na starobní důchod a nadále vykonává výdělečnou činnost a nepobírá přitom starobní důchod, náleží zvýšení procentní výměry o 1,5 % výpočtového základu za každých 90 kalendářních dnů výdělečné činnosti. Výdělečnou činností se přitom rozumí taková činnost, která zakládá pojištěnci účast na důchodovém pojištění. Pokud pojištěnec pobírá starobní důchod a současně vykonává výdělečnou činnost, náleží na žádost pojištěnce zvýšení procentní výměry starobního důchodu o 0,4 % výpočtového základu za každých odpracovaných 360 kalendářních dnů za dobu od 1. 1. 2010 (ust. § 34 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů). Žádost o zvýšení procentní výměry starobního důchodu je k dispozici v sekci „Žádosti“. Doba dočasné pracovní neschopnosti, doba, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo poskytování dlouhodobé péče, doba evidence na Úřadu práce, doba pracovního volna bez náhrady příjmu, doba neomluvené nepřítomnosti v práci a doba péče o osobu blízkou se pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu nepovažují za výkon výdělečné činnosti.

Starobní důchod lze přiznat i před dosažením důchodového věku, a to v případě, že pojištěnec získal potřebnou dobu pojištění a ke dni, od něhož se starobní důchod přiznává, mu chybí nejvýše 3 roky do dosažení řádného důchodového věku. Tento typ důchodu je možno přiznat nejdříve ode dne podání žádosti o jeho přiznání. Procentní výměra starobního důchodu přiznaného před dosažením důchodového věku je krácena za dobu od přiznání tohoto důchodu do dosažení důchodového věku za každých i započatých 90 kalendářních dnů o 1,5 % výpočtového základu. Přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku vylučuje možnost přiznání řádného starobního důchodu.

O přiznání starobního důchodu bude žadateli vydáno **písemné rozhodnutí**, a to **ve lhůtě do 90 dnů**. Délka vyřízení žádosti o starobní důchod závisí na tom, zda má OSZ MO veškeré podklady pro jeho přiznání.

Starobní důchod je vyplácen na běžný kalendářní měsíc, tj. od 1. do posledního dne v měsíci. **Výplatní termín** důchodu je **do 11. dne v měsíci**.

Příjemce důchodu je **povinen hlásit** plátcí důchodu (OSZ MO) **do 8 dnů** veškeré skutečnosti, které mají vliv na výši a výplatu důchodu, např. změna adresy, změna čísla účtu apod. Poživatel důchodu přiznaného před dosažením důchodového věku má navíc i povinnost hlásit plátcí důchodu **nástup do zaměstnání**, které zakládá jeho účast na důchodovém pojištění, neboť v takovém případě výplata tohoto důchodu do dosažení důchodového věku nenáleží.